

## GALVIJŲ TUBERKULIOZĖS PAPLITIMAS ALYTAUS IR KAUNO APSKRITYSE

A.Pockevičius, P.Mačiulskis, K.Lukauskas, J.Milius

**Santrauka.** Alytaus ir Kauno apskrityse 1998 - 2000 metais dėl tuberkuliozės ištirtos 727 įvairaus amžiaus karvės ir 15 veršingų telyčių. Teigiama reakcija į galvijų tuberkuliną nustatyta 41 (5,5 %), abejotina - 47 (6,3 %) karvėms. Pertyrus tuberkulioze įtariamas karves lyginamosios tuberkulinizacijos metodu, teigiama reakcija nustatyta 35 (47,3 %), abejotina - 21 (28,4 %) karvei. Įtariamos tuberkulioze sergančios karvės paskerstos. Atliktas skerdienos ir vidaus organų pataloginis anatomicinis tyrimas, pataloginės medžiagos histopatologinis ir bakteriologinis tyrimai. Tuberkulioze sergantiems galvijams tuberkulai nustatyti bronchų ir tarpusienio limfiniuose mazguose (100 %), plaučiuose (69,2 %), klubinės žarnos ir tuščiosios žarnos distalinės dalies sienelėje (30,8 %), žarnų pasaito limfiniuose mazguose (15,4 %), pažandiniuose, antrykliniuose limfiniuose mazguose ir kepenyse (7,7 %). Karvėms, kurių organizme neaptikta tuberkuliozei būdingų pokyčių, buvo nustatyti šie pataloginiai procesai: blužnies hiperplazija (14,3 %), kepenų fibrozė (8,2 %), lėtinis krūtinplėvės uždegimas (6,1%), fibrozinis perihepatitas (2,0 %), plaučių priekinių skilčių uždegimas (4,1 %), plaučių, žarnų pasaito, kepenų limfinių mazgų hiperplazija (4,1 %), bronchų limfinių mazgų paraudimas ir hiperplazija (2,0 %), tarpusienio limfinių mazgų hiperplazija (6,1 %), paviršinio kaklo limfinio mazgo pūlingas uždegimas (2,0 %). 14,3 % paskerstų karvių sirgo hipodermoze, 8,2 % - fasciolioze.

**Raktažodžiai:** galvijai, tuberkuliozė, paplitimas, Alytaus ir Kauno apskritys.